

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація:
Львів, РИНОК Ч. 10. П. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегра: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 501.060.
Банку Чеських Логон
Прага „Діло“.
Рукописи не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

місячно (з книжкою) 5.00 зол
чвертьрічно 15.00 „
піврічно 30.00 „
річно 60.00 „

В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у ЧЕ.
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 НОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Франція та Німеччина домагаються гарантій кордонів Карпатської України, Чехії та Словаччини.

ВИСЛІД НАРАД МІЖ РІБЕНТРОПОМ ТА БОННЕ.

ФОН РІБЕНТРОП ВИХАВ ДО НІМЕЧЧИНИ.

Як подає пресова служба Карпатської України, під час париських нарад порушено справу середньої Європи, зокрема чесько-словацько-української федерації. Оба міністри погодились, що для безпеки мира необхідно перенести негайну гарантію кордонів цієї останньої. У цій справі Париж та Берлін звернуться до Мадярщини, Польщі та Румунії, домагаючись гарантій згідно з віденським арбітражем.

В четвер в 9. годині вийшов мін. фон Рібентроп з Парижа, де з його почоту залишився лише шеф пресового відділу Ашман. На величаво прибраному дворці прощав німецьких гостей мін. Бонне, амбасадори Кульондр і Гарілія, вищі урядовці міністерства закорд. справ і ін. Амб. Вельчек товариштиме Рібентропові до Кельну. Мін. Рібентроп уже приїхав до Берліна.

Сьогодні III. Ювілейний Концерт
фортепіанні твори
ВАСИЛЯ БАРВІНСЬКОГО
у виконанні піаніста РОМІНА СВИЦЬКОГО.
Мала Сала Лисенка. Година 19.30.

Після французько-німецької деклярації.

Львів, 9. грудня 1938.

Підписана і проголошена 6. ц. м. у Парижі німецько-французька деклярація та розмови, які цілий вівторок відбувалися між державними керівниками Франції та німецьким міністром закордонних справ Рібентропом, відбулися широким відгомном у світовій пресі. Зміст деклярації відомий, зате про устні німецько-французькі переговори не дали представникам преси в Парижі ніяких офіційних вияснень. Це спричинило повільні, суперечливі пресові „повідомлень“, які можуть бути ближчі або далші до правди, та які все таки майже всі придумані за редакційним столом.

Одначе є фактом, що зустріч Рібентропа з французьким міністром викликала помітне задоволення в обох заінтересованих столицях, у Парижі та в Берліні. Одначе — повідомлення ПАТ — те задоволення не позбавлене обережності в оцінці есентуальних наслідків деклярації та дипломатичної зустрічі. Найближче підходить і найвірніше скоплює подорожні така оцінка: підписання німецько-французької деклярації є актом, що кладе край дотеперішній німецько-французькій ворожнечі, але нема ще цікавотої певності, чи цю деклярацію уже тепер можна вважати актом, який започатковує ближчу французько-німецьку співпрацю.

До цього сумніву дає привід уже сам зміст деклярації в тому місці, де кається про відношення обох сигнатарів деклярації, Німеччини та Франції, до третіх держав. Вісь Берлін-Рим устоялась у цілій своїй силі та вазі; так само зберегло себе в повноті французько-англійське порозуміння. Але це ствердження союзницької вірності не позбавлене небезпечних моментів з уваги на загострення італійсько-французьких відносин. Німеччина контрагент осі — Німеччина сигнатар деклярації: тут Рим, там Париж, дві сторони, які з собою спорять; з ними обома Німеччина намагається жити в союзі чи в дружбі. Це не легка справа, але може бути корисна для європейського мира. Так розуміє роллю Німеччини також париська „Ер Нувель“, яка пише, що після підписання париської деклярації Франція та Німеччина, лишаючись вірними своїм друзям і маючи на увазі тільки мир та пошанування своєї території, рішили зі собою співпрацювати і їхня співпраця повинна прислужитися справі асесвітнього миру.

Очевидно, що найбільше зацікавлені внаслідок політичний світ і вся майже світова преса до устних переговорів, що їх цілий перший день, починаючи від президента Франції Лебрана та на ресортових міністрах кінчаючи, вели з німецьким міністром Рібентропом. Про що вони говорили? В кожному щоденнику найде іншу, не раз навіть дуже цікаву тему. На який випадок була мова про Іспанію і, звазі рік, мусіли перейти на найактуальнішу тему європейської політики: італійсько-французький конфлікт. В англійській пресі появилася у тому звязку чутка, що неомовто міністр Рібентроп мав заявити французькому міністрові Бонне, що Німеччина не погоджується з італійськими претензіями до Тунісу. В деяких французьких пресових органах влаштовано собі просто

Допомога дітям з Карпатської України.

Як подають „Народні Листи“ з 7. ц. м., Комітет допомоги дітям з Карпатської України звернувся до громадянства зі закликом, скласти дати на допомогу закарпатським дітям, що ніколи не знали добробуту, а тепер втікли перед мадярами у верховину.

НОВІ АВТОБУСОВІ ЛІНІЇ В КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

ПАТ подає за чеським пресовим бюро, що відоме праське бюро подорожей „Чедок“ ухвалює нову автобусову сполуку на лінії Хуст—Довге Свалява—Перечин—Снина—Гусятин—Вранів—Прип'ять.

НОВИЙ ЖУРНАЛ У ХУСТІ.

Від січня 1939. р. почне виходити в Хусті журнал під редакцією Грендж-Донського п. н. „Карпатська Україна в ілюстрації“.

Розбудова лічниць у Карпатській Україні.

Пресове Бюро Карпатської України повідомляє, що міністерство народнього адорства Карпатської України старасться заспокоїти недостачу державних лічниць, яких 80 пр. відійшло до Мадярщини.

Вже тепер у скорому темпі організують і виваюють державні лічници у Воловому, Сваляві, Рахові, Великому Березному та інших інших місцевостях Карпатської України.

ДУХОВНА АКАДЕМІЯ У СВАЛЯВІ.

Духовну академію з Ужгороду перенесено до Сваляви; виклади почнуться 15. ц. м.

ЗБОРИ ПРАСЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

У Празі відбулися збори українців з міста і з околиці. Мін. Ревай, що саме вернувся з Берліна, дав огляд подій цієї осені.

—о—

Вже хочуть мінятися...

Дістаємо таку вістку з Хусті: Від осіб, що саме повернулися з Ужгороду і Мукачева на територію Карпатської України, довідуємося, що у висліді негодуювання з приводу безробіття та застою в торгівлі в тих містах мадярський уряд має звернутися під натиском населення до українського з пропозицією замінити

одно із згаданих міст за відповідну кількість сіл в околиці другого із тією самою кількістю населення.

Але важко припустити, щоб український уряд згодився навіть переговорювати з справі зміни українських сіл за мадярське й мадярське населення.

Єжов уступив зі становища народнього комісара внутрішніх справ.

БЕРІЯ ЙОГО НАСЛІДНИКОМ.

Офіційний комунікат стверджує, що нарком внутрішніх справ (шеф ГПУ) Єжов уступив на власне бажання, залишаючись лише наркомом водного транспорту і членом секретаріату партійної контролі.

Його становнище обійма Берія, довголітній секретар центр. комітету компартії Грузії.

Від половини цього року Єжова постійно не згадували у пресі та на офіційних святах. Загально сподівалися, що він уступить своє місце Берії.

Вшануйте тих, що віддали себе в жертву нашій Батьківщині.

статейний спорт з німецькою колоніальною проблемою; моваля, за ціну вільної руки в Середній та Східній Європі Німеччина проміняє свої колоніальні претенсії та відсуне їх як неактуальні. Від таких злогалів, спліток та вигадок аж роється на сторінках світової преси. Але це не змінює важкості й далекосвістості париської декларації та париських розмов довіреної особи німецького канцлера з французькими державниками. Париська „Републіка“ пише, що декларація та французько-німецькі розмови не приносять жодної розв'язки ніякої проблеми, яку історія висуває на денну чергу в порядку перебудови Європи, але вони всетаки створюють велику річ: духове відродження між Францією та Німеччиною, і через те уможовляють планети атмосферу, яка може бути пригодою для дальших переговорів над некучими проблемами, яких так багато накопичилось у цей час.

Між іншим буде до речі й на цьому місці згадати, що в повені тем, які приписують париським конференціям міністра Рібентропа, мала бути заторкнена також українська справа. Писа про це париський часопис „Левр“. Очевидно у зв'язку з відношенням до Світів. Зрештою годі собі навіть уявити, щоб міністр третього рангу не рушив справи французько-східних відносин, справ відношення до більшовизму, навіть тоді, коли прийшлося йому підписувати декларацію припини з державою, яка є в союзі з Світами. Що і як говорено в Парижі при цій нагоді про українську проблему — чужині часописи досі не повідомили.

По інформаціям „Парі Міді“ Рібентроп дав своїм французьким співрозмовникам до зрозуміння, що таксамо як Франція має свою імперію, так також Німеччина має свою сферу впливів у наддунайській басейні та на Балканах. Німеччина не замикає цієї області перед узасадненими інтересами Франції, одначе бажає, щоб Франція раз на завжди погодилася з фактом німецьких імперіальних засягів на південний Схід Європи.

Можна б за ПАТ-ом чи польською пресою надитувати велике число всляких голосів міжнародної преси й подати на цій основі всю різновидність тематичних розмов міністра Рібентропа та його французьких товаришів. Але все те хоч суттєві й актуальні, та не найважливіші речі.

Головне: факт заіснування добровільної, обосторонньої акцептованої політичної згоди на німецько-французькому політичному відношенні. Факт дуже важкий і для моменту характеристичний, коли подумати, що від 1871 р. майже до останніх днів домінувало по обох боках кордону одинокі почуття як патріотичне: почуття мести та відплати. До війни кінчали до відплати французам, після великої війни гасло мести переняли були німці. Нині це слово мести

викресляли в німецько-французького політичного словника. Чого не доконали цілі генерації політиків, те сталося заходами й руками фронтівників з великої війни обох народів.

Декларація та піддекларативна німецько-французька політична дискусія доказує, що нема таких труднощів, нема таких історичних, політичних, етнографічних чи яких хочете ворожнеч, яких розумні, відповідальні, відважні й дійсно патріотичні провідники своїх народів не зуміли би при добрій волі вдоволяюче та справедливо поладувати. Мир над Реном велить сподіватись, що людський розум ще не забув шовіністичні пристраси, та що людська совість буде в людех так довго ворухитись, доки навіть найбільш закаменілі стануть знову людьми.

Коли у пресових голосах ніде не читаємо ні великого захоплення, ні крайнього осудження з приводу німецько-французького акту замирення, то це добрий знак. Публика, привикла століттями до німецько-французької ворожнечі як постійного міжнародного фактора, просто не прийшла ще з дива до себе. І тому дійсно, повна оцінка цього важливого міжнародного факту, хочби він покищо мав тільки форму декларації, прийде щойно пізніше.

Париська декларація і переговори міністра Рібентропа матимуть може більші наслідки для укладу відносин в Європі і для забезпечення європейського миру, ніж це загально думають. Ті, що париську декларацію трактують як кавадок паперу без впливу на актуальні відносини, особливо з уваги на постанову Італії до Франції, перецінують чергову італійську політичну емоцію. Зокрема ті, що у виступах Італії хочуть добачувати якусь чергову катастрофу політики Мінхену, теж сильно помиляються. Італійсько-французька війна — фантазіяна видумка політично незрівноважених людей. В такій війні станули б в грізній небезпеці інтереси британської імперії; така війна негаруку паперу також Німеччині й багато-багато іншим державам. Ми вже бачили, що після мінхенської конференції її контрагенти в разі потреби перекидалися навіть гнізниками та грізними словами, але всетаки думка про можливі наслідки розбиття мінхенського акорду чотирьох черкав, велить їм почерез усі труднощі шукати шляхів перемир'я та пробувати організувати європейський світ на засадах, які змогли б болей в головному всіх задовольнити та довести нарешті стурджене та знеможене людство до якогось ладу, порядку та всіх однаково обов'язуючого міжнародного закону дії.

Український нарід витає усякий крок на шляху до справедливого міжнародного замирення, все одно, як і хто називав би себе автором і виконавцем такого міжнародного акту.

І. П.

З польської преси.

Карпатська Україна й автономія для українців у Польщі.

„Век Нови“ (з 9-го грудня ц. р.) містить статтю п. и. „На розстайних шляхах — Закарпатська Русь і дві державні рації“. Навязуючи до вимоги територіальної автономії, що П. видигнув пос. Мудрий у своїй промові в сойм, автор статті стверджує, що ця вимога не нова і гостра реакція на неї, якої висловом була промова посла Островського й резолюції „Зажеж“ не стоїть у ніякому зв'язку хочби з найменшою ймовірністю, що українські постанути можна би тепер сповнити.

Не зважаючи — читаємо далі — на деякі досить дефіцитичні настрої серед польської опії у Східній Галичині (Малопольське Восточній), можна ствердити з повною певністю, що саме сьогодні, менше ніж колинебудь, могао би діяти до реалізації українських автономістичних гасел. Не тільки з приводу нормалізації польсько-східних відносин, що в засади теоретично обмежує підстави концесійної політики супроти українців, але передовсім тому, що хід останніх подій виявив, як сповнення українських вимог миналось і цілком і змислом“.

Чому? Бо — каже автор — сповнення українських вимог тільки в одному випадку могло би бути доцільне, а саме: якби з цього вийшла якась користь для польського державного інтересу.

„Коли донедавна число прихильників широкій концесійної політики супроти українців серед поляків було невеличке, коли більшість уявляла, що користи з цього для нас були б сумнівні, а шкоди більш ніж ймовірні, то сьогодні ми осягнули в тій мірі майже повну одностайність поглядів. Спричинила це справа Закарпатської Русі і постава, яку супроти неї зайняв українське громадянство.“

„Не хочемо міряти тієї постави критеріями об'єктивної критики. Ми готові признати і зрозуміти глибокий струс почуття, викликаний перебігами по тому боці Карпат. Може бути, що в нашому власному мислючому можна би знайти момент, в якому з подібним гарячковим заваганням ми оцінювали якусь тіль піссуверенності, що з'являлася болей на терені кількох повітів. Може бути, що тоді ми не йшли гадками на міражі деяких суєтних обіщанок і протекцій. Але ж це в нічому не зменшує факту, який виринув зі справи Закарпатської Русі. А саме, ми здобули певність, що вузали, які дучуть українців з нашою державою, більш ніж слабі“.

Українці — каже автор статті — зали донаві і щодня доказують, що вони думками і почуттямима деінде і при кожній нагоді і без виганя переконуються там, кули канкатиме їх

власна візія. Заява посла Мудрого, що УР веде самостійну політику, для якої найвищим імперативом є і буде українська державна рація, є — на думку автора — доказом, що громадянин, який керується таким найвищим імперативом, не може бути певним контрагентом у ніякій умові, особливо в тій, що дива би територіальну автономію. Автор закінчує, який хтось робив сіоністам, що вони можуть бути повними громадянами, бо житимуть у Польщі, а душою в Палестині (тобто своє відношення до Польщі беруть як титову справу).

„Справа Закарпатської Русі виявилася тої самий закид, але в ще більшій мірі воготить на українців. Бо коли у сіоністів внаслідок їх настанови може бути в майбутньому випадку байдужість супроти держави, то українці протиставлять власні інтереси держави і там, де мають зробити вибір, рішаються однією шляхою і легко, як у справі Закарпатської Русі, йдучи за концепцією, про яку знають, що вона вдаряє в інтерес Польщі, з емоційною мірністю супроти Польщі“.

Важко було сполівитися — каже автор — що польська опія не зробить з цих фактів висновків. Отже зробила. Передовсім відкинула безглузду думку про автономію. Друга справа зазбручанської України.

„Оце кожному, хто сльмує за ходом думок серед української людності на ті проблеми Закарпатської Русі, мусять настати питання: коли така гарячка і такі міражі, рідні течії повільно з приводу тієї державної карикатури, яку нині творить Русь, то що тут діялось, щоб з 30-х років повстала справа українська держава? І питання спричинює, що починають виникати навіть ті полеміки, для яких промислові ідея була досі символом віри й непереможного дороговказом“.

Автор каже, що не знає, які користи принесе українцям Закарпатська Русь „з її великим патронатом“, але „але сьогодні могао би казати обчислити шкоди, бо те, що щодня різніше розходяться наші шляхи і замість праці, приходять гасла боротьби — це в Польщі, але також і в (тобто українській) державі, на яку вони йдуть свідомо, легковисновою невагою на історичний досвід“.

Свідомо і доброзичливо
порошку до печки
ванілевого курі
оліація
тільки виробу кооперативу
„П Л А С Т“

Від 11—18 грудня 1933 — це перший історичний дії цілорічних ювілейних торжеств нагоди 950-ліття хрещення України. На цю нагоду візьмуть масову участь у торжествах, зокрема прикрасять свої хати прегарними і великими малюнками з портретом св. Кирила Великого, Назарія і цілі 5 сот. м. вийде негайно і масово замовити: Дарма і мітет Свята Християнської України. Дарма і мітет 22.

Граф Чіано і справа Карпатської України.

(Два різні польські голоси про цю саму справу).

З польської преси можна часами довідатися дечого цікавого. Особливо тоді, коли ця преса полемізує. Таке є в промові міністра Чіано. Цю промову прозвали „сенсаційною“, бо там відслонені деякі куліси пам'ятних днів, від бересня до листопада ц. р. Напр. звіди довідуємося, що канцлер Гітлер підписав був 27. вересня ц. р. мобілізаційний декрет, виславляючи одночасно ультимат до през. Бенеша. Пригадуємо, що відомості про німецьку мобілізацію в свою часі офіційні німецькі чинники дуже рішуче були заперечили.

Для нас особливо цікаве те, що лише польська преса про ті місця промови гр. Чіано, які торкаються справи Карпатської України. Для характеристики подаємо два голоси двох польських часописів, ідеологічно до себе зближених та проте зовсім від себе у цій справі відмінних. Один з них спирається на власних джерелів, другий на спрепарованих інформаціях. Перший — це голос видельського „Слова“, другий — варшавського „Часу“, який у числі з 7. грудня приносить кореспонденцію з Італії. Стаття „Слова“ з 6. грудня п. н. „Мова гр. Чіано. Доля Прикарпатської Русі“ передаємо в цілому:

„Прощання з границею“ ось як треба назвати, травестуючи наголовок головної перед кількома роками фільми, останню промову Італійського міністра закордонних справ гр. Чіано. Наше головне джерело П. А. Т. (Польська Агенція Телеграфічна), яке зі замишування, гідним кращої справи, займається т. зв. „фризуванням“ закордонних вісток, що стверджують або некорисний оборот або просто невдачу нашої закордонної політики — подало промову мін. Чіано в такому скороченні, що з нього прилюдно польська опінія довідалася лише про історичну роль Італії в добі чехословацької кризи. Зате довші висновки, незвичайно важливі у відношенні до актуальної ситуації, зокрема до справи спільної польсько-мадярської границі, П. А. Т. сконфіскувала, мабуть уважаючи, що тим робом доконає небезпального діла, яке полягає на вдержуванні польського громадянства у помилковому здогаді, що капітальна справа спільної границі в Мадярщину є далі на добрій дорозі. Ш „конфіскації“, промовчування або коловоризування, яке плекає у своїх інформаціях П. А. Т. — для „підкріплення серця“, є нечувано наївним хопом, що осмішує нашу центральну інформаційну установу та у висліді приносить шкоду. Який сенс удержувати загал у помилкових поглядах, коли справа представляється в дійсності зовсім інакше? Зрештою кожний читач, навіть озонових газет, мав цагоду ствердити

цей хіба неприпадковий промах П. А. Т., бо з реплій власних кореспондентів, друкованих на сторінках цих газет, виходило ясно, що промова мін. Чіано була „прощанням з границею“ польсько-мадярською, що Італія перестає цікавитися середньою Європою, залишаючи в ній вільну руку своєму партнерові з „оси“.

Промова гр. Чіано — треба це сміливо признати — є ствердженням малокорисного для нас звороту в політиці Італії. В добі Годесбергу і Мінхену Мусоліні був адвокатом польсько-мадярської границі. Таке становище диктувала Італія огляд, щоб зберегти рівновагу поміж партнерами осі Рим-Берлін, яку поважно порушив аншлюс Австрії і Судетів. Після Мінхену німці приступили до „наоливлення“ осі, бо цей інструмент почав загрозливо скрипіти. До Риму вибрався фон Рібентроп і ситуація змінилася. Висловом цього був відельський арбітраж. Прикарпатську Русь, як рописний боляк, залишено в межах Чехословаччини, щоб затроював атмосферу сусільських аземин у середній Європі. Були різні здогади, чому вирішено половинчато цю справу в Відні. Наші професійні оптимісти потішалися самовпевнено, що справа спільної границі з мадярами замишується надалі відкрита тому, що в арбітражовому рішенні нема мови про міжнародну гарантію границь Чехословаччини та що при піднятті цього питання проблема спільної границі буде подана.

Цим оманам кладуть край слова мін. Чіано, сказані в останній промові:

„У Відні зробили це — оба краї осі в почутті повної солідарності і з повним зрозумінням. У часі чергових випадків на Карпатській Україні була абсолютна одностайність поглядів — щонебудь говорили би про це преса. Італія і Німеччина була — за згодою зацікавлених — тієї думки, що устійнені перед 20-и днями і торжественно визнані границя не може бути знову предметом дискусії.“

Отож „устійнення перед 20 днями і торжественно визнані границя не може бути знову предметом дискусії.“ Рома злочута, кауса фініта. Такий є сенс промови гр. Чіано. Італія не буде підтримувати постулату спільної польсько-мадярської границі, залишаючи своєму партнерові з „оси“ вільну руку в цій частині Європи. Тому в цих умовах спільна польсько-мадярська границя стає щораз більше проблематичною справою. Чехословаччина сміло обійдеться без міжнародної гарантії своїх границь, як-що матиме гарантію Німеччини. Чейже вже знаємо, що Прага стала васалом III. Райху.“

Стільки „Слова“. А тепер що каже „Час“? Подаємо кінєць кореспонденції (чи не зробленої у Варшаві?):

„Міністр підкреслює також значіння відельського арбітражу, згідно з яким просторі частини земель етнографічно угорських вернулися нарешті до матірнього пня. Говорячи про проблему Підкарпатської Русі, гр. Чіано не думав забігати у майбутність, лише задовольняє ствердженням, що покищо ще передчасно змінювати русько-мадярські границі, устійнені ледки перед місяцем. Однак насильком плінності цього питання мін. Чіано не порушив можливості, чи гарантією ненарушеності теперішніх границь на-вельтавської республіки мають дати Італії та німці. Тим же раз підтверджує думку, скільки разів висказувану Італійськими політичними колами, що проблема чеської держави ще далі відкрита.“

Читачі, після порівняння цих двох голосів, матимуть самі змогу з'ясувати собі, що не значить „фризування“ закордонних вісток, про які лише „Слова“...

Міністро Ревай у Берліні.

(Власна кореспонденція).

Берлін, 7. грудня 1938.

В понеділок рано прибув до Берліна міністр Карпатської України Ю. Ревай у товаристві шефа лісової управи, господарського референта й шефа пресової служби карпатсько-українського уряду для обговорення актуальних господарських питань Карпатської України з відповідними урядовими чинниками німецької держави. Міністр Ревай та його делегати мали цілу низку інформаційних, підготовчих розмов і стрінулися всодин з великою увагою та повним зрозумінням серед німецьких чинників, так що побут карпатсько-української делегації треба вважати вповні успішним.

Міністр Ревай скористав зі свого короткого трьохденного перебування у столиці німецької держави, щоб навести тісний контакт з берлінською українською колонією та місцевими українськими організаціями. Зокрема міністр Ревай відвідав у селу вранці Український Науковий Інститут і до себе огляда центральну бібліотеку українства, особливим карпатсько-українським відділом і виставу карпатсько-української літератури.

Вечором міністр Ревай з цілою делегацією прибув на сандотні сходинки берлінської української колонії в „Кайзергоф“, що була незвичайно захоплена його ширим поведінням і розумною, сердечною промовою. Делегати після цього візиту, прощаючи на заміну домі дорці представниками нашого громадянства, зокрема молоддю та німецькими прихильниками нашої справи.

ДЖЕРОМ К. ДЖЕРОМ.

ГОДИННИКИ.

Ми довгий час обмірковували його покупку і Богдєс оповідав, як йому подобався цей повільний повільний рух маятника і якто, коли він залишається на самоті з цим годинником у вечоровій тиші, має вражіння, начебто з ним розмовляє старий друг, оповідаючи йому про чолісний час, коли й люди були інші, думали та жили інакше.

Цей годинник зробив на мою дружину величезне вражіння. По дорозі додому вона була задумлива й мовчазна, а коли ми входили до себе нагору, промовила до мене: „А чогоб і нам не купити такий годинник? Це було подібне до старого друга, що про всіх нас турбується“ — Ія здавалося навіть, що він доглядає нашого малого.

Я мав одного чоловіка в Нортгемптонширі, в якого йколи купував старі меблі тощо. Отож я звернувся до нього. Він зворотною поштою відповів, що він саме має те, що я потребує: (він завжди це має. Мені щодо цього шаліти). — надзвичайний старовинний годинник, якого йому вже давно не щастило дістати до своїх рук. Він долучив фотографію і пропонував, коли він мені сподобається, то він його доставить мені додому.

З фотографії та докладного опису мені здавалося, що це саме те, чого ми хотіли, і я написав до нього: „наслідайте“.

За три дні пізніше ми почули стук у наші двері. Певна річ, що таке бувало й раніше, але я опитав лише про те, що має відношення до

годинника. Покоїлка повідомила, що про мене відомі питання два чоловіки, і я пішов до них.

Це були носії. Заглянувши до супроводжувачого паперу, я пересвідчився, що мені надіслали годинник, і незабаром сказав: „Ага, добре, несіть його нагору“.

Носії заявили, що їм неприємно, бо вони не знають, як їм віднести його нагору.

Я зійшов цілком надолу і на другій площині сходів побачив втиснуту клямку надзвичайно скрито, до якої, за моєю думкою, сміливо міг влізти обеліск, відомий під назвою Капопатриона голка.

Вивалилося, що це саме і був мій годинник.

Я приніс сокиру та лопу, винищив ціх людей і в п'ятьох ми працювали з годинником, аж нарешті витягли його зі скрині, після чого на загалі задоволення інших мешканців на сходах знову відновився рух.

Після того ми внесли годинник нагору, склали його й в поставили його у кутку в їдальні.

Спочатку він виявив нахил падати вперед і то падати на людей, але завдяки тому, що я не жалувала цукрів, гвинтів і дощочок, життя з ним в одній кімнаті знову стало можливе і безпечне. Але за той час я цілком знесилилася і обважавши руки, пішов спати.

Серед ночі дружина мене пробудила — вона була абентежена, що годинник збиває тринадцять і питає мене, як я гадаю, кому саме з близьких нам він віщує смерть.

Я відповів, що не знаю, але сподіюся, що сусільному колові.

Дружина мене заспокоїла, що вона має прощати, що не поможе наше немовлятко. Я як тільки

виїхав, намагався її заспокоїти, але не міг, аж поки нарешті вона доскоду не випала з її не заснула.

Цілий ранок я її перекопував, що вона, певно помилалася, і вона врешті отгородилася мене усмішкою. Та під вечір годинник знову збиває тринадцять разів.

Всі її страхи знову відновилися. Тепер вона була переконана, що дитинці і мені загрожує смерть і що їй довелось залишитися безлітною вдовою. Я намагався не обернути в жарт, але вона образилася й ще більше засмучилася, заповнюючи, що в такій думці, як і вона, але тільки удаю з себе легковажного, щоб заспокоїти її. Та вона старатиметься бути мужиком.

Найбільше над усім вона лагла Богдєса. Вночі годинник знову ще раз відбиває сорок двох разів, пророкуючи смерть не тільки всім нашим сповням, але й сусілам.

Кілька місяців знерги він цілком диким тільки те й виробляв, аж поки нам те вибивання не остогидло з навколо нашої хати не заливалося ані одної живої душі.

Тоді як, як видно з власної волі, вирішила покінчити з цим і почав собі безжурно вибивати тринадцять і сорок один разів. Наказували йому числом було 32, але йколи він збивав, і

Політика о. Ількова на прощі в Ченстохові.

Краківський „ІКЦ“ (ч. 340 з 9-го грудня ц. р.) вмістив статтю під таким промовистим наголовком: „Русь у поклоні Королеві Польської Корони“. Руська молодь з о. Ільковом, майбутнім єпископом, на Ясній Горі. — В 300 роковини смерті святого мученика Йосафата Кунцевича. Стаття, написана у відомому стилі, починається так:

„У хвилині, коли святоюрський владика митроп. Шептицький шле демонстраційно зі Львова на Закарпатську Русь своє знаменне відручне письмо до опереткового уряду о. Волошина і станиславський єпископ Хоминшин пише свої болісні й сумні рефлекції з часів української влади у Східній Галичині, ми є свідками величчя пророчистого торжества, що відбулося в Ченстохові з ініціативи о. Ількова, чайбувського єпископа в Перемішлі.“

Що це за торжество? Довідемося зі статті, що відькопний гр.-кат. декан, відомий о. Ільків, колишній посол до сойму, уладив прощу „младзеж руської, грецько-католицької з Малопольської“ (розуміється, вояків) до Ченстохови, щоб там „у ступ Крульовей Корони Польської“ вшанувати св. мученика Йосафата Кунцевича з нагоди 300-ліття його смерті.

При цьому „ІКЦ“ підкреслює, що культ того святого, який „згинув в обороні єдності грецької східної церкви з католицьким костелом“ і який „розвивав свою діяльність у Польщі“, „проходить у греко-католицькій церкві в Галичині майже без враження і життям та діяльністю св. Йосафата не цікавиться навіть греко-католицьке духовенство“. Як причину цього „ІКЦ“ подає „політичні, не релігійні огляди“ і тому в його очах о. Ільків має велику заслугу, що звернув особливу увагу на витебського мученика.

Мабуть не треба писати про те, кілька є правди в тому твердженні „ІКЦ“, що гр.-кат. духовенство не цікавиться життям і діяльністю св. Йосафата. Якби так автор статті був цим поділявся — повинен був це зробити, коли хотів про це писати — то був би довідався, що українська Церква і ціле громадянство дуже торжественно і величаво святкувало 300-ліття смерті св. Йосафата, що є велика українська література про того святого, що гр.-кат. Церква має спеціальні молитви до нього і спеціальне свято в його честь. Але „ІКЦ“-ові треба було написати, що українська Церква й українське громадянство з політичних оглядів ігнорують св. Йосафата, то й написав, не турбуючись, чи це згідне з правдою чи ні. Треба було

всі сорок дев'ять ударів (більше сорока дев'яти він ніколи не вибивав), чому не знаю, але факт, що не вибивав.

Одного разу він вибивав за одну годину три чи чотири рази, іншим разом так за ціле полудне його не почуєш.

Такі годинники називаються вереддиними та двачинними.

Час до часу мені впадала до голови думка віддати його до направи й зробити з нього правдивий поважний годинник, який знає свій час, але який я до нього звик і полюбив у ньому оце таке, принаймні відношення до часу.

Пошани до часу він не мав найменшої і навіть на найменше пугав. Наприклад пів до третьої він вибивав 34, а за двадцять хвилин лише один раз.

Може й справді він почав нехтувати своїм законом і хотів не йому дати відчуття. Кажуть, що пан ніколи не стане героєм для свого слуги. Можливо, що й суворий час з його закамінцями обличчям здається кутному зорові його старого слуги безсилим, недолговічним і смертним — лише трохи більш довговічним, ніж інші і — тільки. Можливо, що цей годинник, витираючи стільки років зморщ, пересвідчився про нікчемність цього часу, який в уяві здається такому чудовому зорові таким великим і могутнім.

Можливо, що злобно викируючи зуби і вибиваючи по тридцять і сорок ударів, вони до нього кажуть: „Агов! Я тебе, добродію час, знаю! Хоч ти й алевська богоподібний і грізний, але поправді то що ти як не омана-мрія, така як і ми всі? Навіть, ще менший, бо ось ти минає і тебе нема. Не бігтесяж його, безсмертні люди. Час і лише твій світ на тій Вічності“.

Переклав Ф. Гай-Гайський.

тому написати, щоб піднести велику заслугу о. Ількова за те, що пам'ять св. Йосафата він вшанував на Ясній Горі і — як це виходить зі змісту статті — далекий від політичних оглядів.

Як виглядає ота далекість від політичних оглядів, які „ІКЦ“ закидає всьому українському духовенству, видно з промови о. Ількова, яку він виголосив до одної частини прочан, що спізналися зі своїм приїздом з Галичини. Їх привітав о. Ільків „знаменною — як каже „І. К. Ц.“ — промовою“, якої деякі уступи наводять:

„Дорога молоде! Як представники громадянського і релігійного життя Підкарпаття ми не могли в пору прибути на сьогоднішнє торжество в честь св. Йосафата. Це сталося не з вашої вини, хлопці. Знаю, що прибігаєте сюди як заці, переслідувані своїми ворогами, які часто не знають, що роблять. Протиставтеся рішуче організованому там терору. Ідіть до боротьби з заколотниками ладу і спокою в краю, визвольтеся зпід опіки сумнівних провідників, що раптом появилися на Підкарпатті.“

„Будьте хоробрі. Здобувайте підкарпатське село для Христа і його заповідей. Беріть приклад з життя і боротьби св. Йосафата, якого ми тут у Ченстохові сьогодні вшанували. Прийде ще той час, коли з німецької землі, куди вивезли його непокаяні опікуни в порозумінні з німцями, спровадимо його чудотворні моші до краю і тоді вже не будете спізнати-ся на його торжество.“

„Не дайтеся втягнути в ніякі авантури, тим більше до захвалюваної заграничної диверсії, про яку там побалакують доморослі „провідники зрізаних голів“, а котрі, якби прийшло що до чого, вивітають у пору за границю і ви залишитеся на долю й недолю.“

„Отже коли тупі голови, особливо на львівському бруку, називають нашу селянську організацію на Підкарпатті та її мозольну тиху працю для народу „Ільківщиною“, що служить чужим чи сперта на чужій силі, отже шкідлива нашому народові... то це брехня і фальш.“

Це тільки дрібна частина політики, що П. завів о. Ільків на прощі у Ченстохові.

Національний дух і християнська мораль — провідними ідеями нового чеського шкільництва.

РЕОРГАНІЗАЦІЯ ШКІЛ У НОВІЙ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

6.000 УЧИТЕЛІВ БЕЗ ПОСАД.

Чеський міністр освіти д-р Капрас дав представникові чеського інформаційного бюро інтерв'ю, в якому з'ясував актуальні питання, які стоять перед його ресортом.

Найважче питання: де примістити 6.000 учителів народних і горожанських шкіл зі Судетів, Карпатської України та Словаччини? На це годі йти розв'язку без редуції замужніх учительок. Серед середньоміщанського учительства зменшення державної території не викликало такої гострої кріан.

РЕОРГАНІЗАЦІЯ ШКІЛЬНИЦТВА.

Виявилось, що мережа шкіл нерівномірна — треба дати більше шкіл бідним околицям. Принадесь полішити опіку над сільською дитиною, освоюючи захоронки.

Коли йде про високі школи, правничі студії продовжать до 9-ох семестрів.

ДЕРЖАВНИЙ ГЕРБ І ХРЕСТ.

Провідною думкою чеського шкільництва мусить стати національний дух та християнська мораль. Це вимагає ревізії підручників, про-

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Вікторин, 11. грудня 1888.

ПАКТ П'ЯТЬОХ.

„Льондонська „Фінаншіел Ньюз“ подала таму дуже сенсаційну вістку: В Берліні готують план, щоб Туреччину забрати в кураторство в подібний спосіб як Єгипет. Спільними кураторами були б Англія, Німеччина, Франція, Австрія й Італія. Опір султана дався тим переломити, що він дістав би щорічну пенсію. Ініціативу до цього проекту — казуть — подав лл. Бісмарк, який також заходиться особливим колом його з політичних і фінансових оглядів.“

„Не можна ані хвилини сумніватися — пише „Діло“ — що ця вістка, хоч і яка оригінальна, зовсім безпідставна. В якій цілі її пустили в світ, можна легко зрозуміти, коли звернути увагу на ту обставину, що між прибірними кураторами нема Росії, яка чийже таком мала би чимале право до кураторів.“

„ПІДВОДНИЙ КОРАБЕЛЬ“.

„У Франції збудовано згідно з планом П. Зедл, директора корабельних верстатів, підводний корабель, що може поринути в воду і перебути там кілька годин. Цілий механізм корабля поруляє електрична машина. Знані досі підводні кораблі порушались при допомозі парової машини тому завжди мався частина комина мусила висуватися понад воду. В новій підводній кораблі знаходиться згушений воздух, тому кілька людей без ніякої небезпечності втрати життя видержить кілька годин під водою. Перші проби з тим кораблем знаменито повелися і коли цей апарат показався практичним то з тривогою повинні глядіти на нього держави, що побудували дороги панцирні пароходи.“

Зі статті не можна збагнути докладно, хто, яка молодь, з яких сторін, та кілька П взяло участь у тій прощі, чи це були тільки вояки, чи й цивільні. „ІКЦ“ подає, що тоді саме виголосили промови ще й представники стрілецької округи і Лемківщини, які заявляли, що „незабаром руський люд зариглює двері своїх церков перед тими, що не пам'ятають слів Христа, роблять з них наче коршми й осередки протидержавних демонстрацій“.

Ясна річ, що ціла промова о. Ількова і ті інші згадані промови не вимагають коментаря. Можна тільки замітити, що „номінація“ о. Ількова перемиським єпископом на сторінках „ІКЦ“ виглядає менш-більш так, якби ми іменували автора наведеної статті — міхалом

Батьки і діти під Прапор „Просвіти“

грам, обов'язкових лектур. Відновлюючи свою державу, мусять чехи вернутися до традицій і минулого, коли то духовенство й учительство довело до національного пробудження.

Для прикраси шкільних салів вводять друга республіки лиш два символи: хрест і державний герб.

У ПРАЗІ ЗАЛИШИТЬСЯ НІМЕЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ І ПОЛІТЕХНІКА.

Свого часу появилася була вістка, що німецький університет і політехніку перенесуть з Праги, мабуть до Австрії, але ця вістка виявилася неправдивою. В обох високих школах почалися вже виклади й іспити. Всіх професорів неарієців усунуто.

ЧЕСЬКІ ШКОЛИ У СУДЕТАХ.

Генерал як комісар Судетів наказав створити чеські меншинні школи у Судетах. У Регенсбергу повстане окремішній реферат чеського шкільництва.

Справу чеських шкіл у Німеччині та німецьких у Чехії урегулював договір між обома державами.

Єгипетський уряд не візьме участі у конференції круглого стола якщо туди не запросять великого муфтія.

Як повідомляють з Каїра, єгипетський уряд погодився взяти участь у льондонській конференції круглого стола лиш під умовою, що туди запросять великого муфтія Єрусалиму.

ЖИДІВСЬКА АГЕНЦІЯ ПРОПОНУЄ ЖИДІВСЬКО-АРАБСЬКИЙ ПАРИТЕТ?

У Єрусалимі єврейська поголошка, що жидівська агенція... на конференції

круглого стола паритет у Палестині: жиди не бачили там бути євреями, що араби. Така розмова обмежила ємігрантні можливості жидів до 400.000, тому вона викликала гостру позицію в жидівських націоналістичних колах які атакують жидівську агенцію.

Ділом ушануйте пам'ять тих, що своїм життям та героїзмом поклали нас з вами

Сторінка без політики.

Ілюстрації на подушках.

Один американський фабрикант подушок на тапчани випродував недавно серію подушок, яких пішви були крикрані портретами найпопулярніших фільмових зірок.

Ці подушки мали такий великий успіх серед американської публіки, що їх просто до кількох днів розхопили. Дотепний фабрикант хотів випустити чергову серію ілюстрованих подушок, однак мусів свого плану відпекати-

ся, бо фільмові зірки домагалися доволі соленого відшкодування за право поміщувати їх портрети на пішках.

Тому фабрикант приготував серію подушок прикрашених іншого роду ілюстраціями. Ці пішви мають теж чималий успіх. Тапчан, закінчений такими подушками викликає незвичайно оригінальне враження та пригадує собою сторінку ілюстрованого часопису.

РЕНТГЕНИ, ДІАТЕРМІ, МІКРОСКОПИ

порукає український склад лікарських інструментів і ветеринарних приладів

О. МАЦЯК і С-ка

Доставець Українського Шпиталу
Львів, ул. Валова 27. — Тел. 116-60.

Смерть автора сенсаційного тріку.

В Англії помер недавно штукар Персі Тома Сельбіт, який придбав собі велике майно винаходом тріку, який свого часу викликав величезну сенсацію у всіх мусіколах та ширках.

Трік Сельбіта викликавав завжди на глядач величезне враження. Той трік спирається на тому, що будімо переплывають жінку, прикріплену у дерев'яній скрині. Коли той трік

побачив одного разу король Юрій V., просив магіка, щоб той пояснив йому, на чім спирається той трік. Та Сельбіт відповів, що він навіть королеві не може зрадити тайни, бо таке собі прирік.

Тепер цю тайну знає уже кілька інших штукарів. Як вони до тієї тайни дійшли, годі відгадати.

Не тримайте безужиточно дома ДОЛЯРІВКИ, ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПОЗИЧОК ТА ІНШИХ ЦІННИХ ПАПЕРІВ.

Пересилайте їх в депозит до

ПРОМ-БАНКУ

Львів, ул. Гродацьких 1. І. Тел. 292-15 і 200-15.

Охороніть цінні папери перед крадіжкою, знищенням та довідаєтеся про виграш зг. в речинці займаються Вам відсотки.

Три жінки в житті Ататюрка.

Ніякого короля, ніякого президента не звеличували жінки так гаряче, як недавно помершого президента і творця новітньої Туреччини Кемалю Ататюрка. Автім нема теж і чому дивуватися, бо ледви чи якийсь інший державний муж зробив стільки для жінок, що Кемаль Паша. Одним відважним та рішучим рішенням виводив він турецьку жінку з гаремових оков та вчинив її відразу повноправним громадянином. Тому теж сотні тисяч турецьких жінок звеличує його. Проте лиш три жінки відіграли більшу роль у житті недавнього турецького диктатора. Ці жінки — це його жінка, його мати і його прибрана донька.

Македонська селянка.

Мати Ататюрка була звичайною македонською селянкою. Вона не вміла ні читати, ні писати. Проте відзначалася незвичайно бистрим, адорним розумом і глибокою релігійністю. По ній залишилися були Кемалеві такі прикмети: невичерпана енергія, адорні глаули та глибокий погляд його сталених очей.

Вершком мрії його матері, жінки скромного митного урядовця зі Солуні було те, щоб побачити свого сина у священничому одязі. Малаго Кемалю віддали до релігійної школи і він вже по році знав напам'ять цілу арабську азбуку та захоплював свою матір, рецитуючи її ввечері версти в Корану. Та одного дня хлопчина звороховився і заявив, що до школи не піде. У ньому пробудився тоді вперше турецький націоналіст: навіщо гайнувати час на науку чужої мови? Він хотів учитися по турецьки.

Турок може бути тільки воюнком.

Коли батько стратив посаду митного урядовця і зайнявся торгівлею, хотів спершу примістити сина в себе. Та дитяк обурився на батьківську пропозицію: "За ніщо у світі. Торговля — це саме професія для греків, вірмен та іншого шумониння. Турок може працювати тільки на різілі, або стати воюнком".

Свій план він негайно реалізував, бо адав із відзначенням іспит до кадетської школи. Цього незвичайного таланту заперечив йому безплатну науку у військовій школі. Мати прийняла рішення сина з релігією. Адаже військова служба — це теж свого роду служба Алагові. Адаже можна боротися з невірними.

Не мешкав із матір'ю.

Коли Кемаль скінчив 19 літ, став підпоручником. Тоді він спровадив свою маму до Стамбулу, вишаймав її дімок на передмісті, однак сам не мешкав з матір'ю. Свою постанову він так оправдував:

Хоч я дуже шанував свою маму, проте не міг я з нею мешкати, бо тоді я опинився би у трудному положенні. Я мусів би, або її слухати, або легковажити її поради. А вже-ж міг я її слухати, коли вона жінка 25 літ від мене старшою — чи не був би це поворот до минулого? А не слухати її — це означало хвилювати її турбувати матерне серце, турбувати маму, що була ідеалом всіх чеснот, які має селянка та ніжності почувань великої дачи.

Розлука.

Автім життя й так розділило Кемалю та його матір. Його заслали за неслухняність у гангину Арабі, вона виїхала знову удруге за багатого купця в Родосу. Відтак прийшла війна, що її зруйнувала, а йому придбала славу. А після війни стара мати, що знову поवादіла, осліпла і приймає у своїм білім домі на передмісті Константинополя свого сина, за яким женеється погоня султанських воєнків. Йому закінчують ворохобню. Та мати не надумується довго й благословить сина на такий незрозумілий для неї та одночасно небезпечний для сина шлях. Згодом Кемаль Паша цілий свій пізніший успіх приписував благословенню своєї матері і коли в пізніших роках ставили у Стамбулі пам'ятник республіки, Кемаль велів надати йому вигляд своєї матері.

Еманципантка.

Латіфе Ганум, жінка Кемалю Ататюрка була дочкою багатого купця зі Смирни. Вона виростала в католицькій монастирі, знала багато творів європейської літератури і тужила за наукою та знаннями, якого не могла їй дати батьківщина. Тому вона виїхала підчас війни до Швейцарії, покинула там право та вивчилася 10 мов. Коли згодом вона вертається до Смирни, стає найзавзятішою амазункою за визволення турецької жінки. У той час доходить уже до неї слава Кемалю Паші, якого називали "Лавде-дім", значить "Перу". Латіфе вірить у нього,

як у спасителя Туреччини, але за ним в горі де Кемаль, покинений своїми прихильниками скривається без війська, без грошей і без жінки на краще затра.

Кохання й розлука.

Латіфе віддає Кемалю своє майно до самої позиції та саму себе. Вона стає його жінкою, бере участь у військових акціях та у праці по реорганізації держави аж укінь в 1924 р. їдежає тріумфально, із відслоненим лашем, в руч свого мужа до Стамбулу та приносить йому боду не тільки Туреччині, але й турецьким жінкам.

Та небаном між нею та мужем приходить до роздору. Латіфе заарісна аж до безсмерті, уладжує своему мужеві прилюдну застугу. Кемаль її проганяє. Згодом приходить між ними до порозуміння, однак вона далі несе окремо і по якомусь часі виїждить за кордон. Там після розводу з Кемалем, вона знову входить заміж. Кемаль Ататюрк заявляв, що вав її теплим словом та вислав їй навіть пенсію ренту.

Cariba Gorem.

Третьою жінкою, що відіграла немалу роль у житті Ататюрка була його прибрана донька Cariba Gorem. Кемаль прийняв її за свою разом із кількома іншими дітьми. Дітинка, що відзначалася не лиш красою, але дотепом і навагою, стала небавом улюбленицею Ататюрка. Вона присвятилася летунству й може похвалитися, що саме вона стала першою жінкою — військовою летункою. Вона має тепер 22 роки. Підчас недавнього повстання курдів вона особисто вела літак Ататюрка. За її посередництвом ішли радіові прикази для 30-тисячної турецької армії. Cariba Gorem має ступінь сотника. Кілька днів перед своєю смертю Ататюрк надав їй найвище турецьке відзначення, т. я. "діамантові крила".

Тепер ця слава летунки поважно мизрала. Підозрівають навіть, що вона вложива себе руку після смерті прибраного батька. Чи наче лікарі не траїть надії, що їм вдалося вдержати її при житті.

ІМПЕРІАЛЬНА РЕВМАТИЧНА РАДА.

Вогке англійське підсоння спричинило, що кількість хорих на ревматизм в Англії була, як в жомунсбурді іншому краю. Ця проблема така важна, що створено окрему імперіальну Ревматичну Раду, якої предсидином Герлер проголосив недавно виступивши з адміраліцією яка намагалася що проблем прослідити в англійській флотії. Бо ще у початках цього століття ревматизм був стражною пошестю королівської флотії.

Поправа умови життя в казармах, раціональний харч та лікарська опіка дали значну поправу, але все таки цієї недуги не вдалося зовсім викоринити. Тому теж створено окрему науковий фонд імперіальної Ревматичної Ради щоб ісклід прослідити причини та способи лікування цієї недуги.

ЖИТТЯ ЛЮДИНИ КОЛИСЬ І СЬОГОДНІ.

Французький учений Вальон досліди в черепі прастарих людей і означив довготу цього життя на основі зросту шлї черепу. Він казавалося, що одна третина до половини людей жила усього до 20 літ, друга така частина доживала до 40, тільки 3 особи дожили 50 років. Ці досіди вказали, що не так як нині, передісторичні жінки жили коротше ніж мужчини.

КВІТИ, ЩО ЖИВУТЬ РІК.

Американський ботанік Ла Рі з університету в Мічиген винайшов цікавий спосіб, як утримувати живими рік квіти, що значально живуть за звичайних днів. Квіти треба передовсім загорнути від бактерій та інших шкідливих мікро-бів у водному розчині брому із 2-3 відсотком цукру та мінеральних солей. Тоді квіти тільки живуть, але навіть їх бачи розривати не пускають корінці.

БОКСЕР, ЩО ВІДПОЧИВАЄ В МОНАСТІРІ.

Відомий англійський боксер Бомі який був кілька літ мистцем боксу у м. Нью-Йорку виїжджає тепер до одного з монастирів довший побут. Він рішався на таку подорож, хоча відзначити фізичні сили та раціональність.

Боксер заявив, що гострий спосіб життя буде для нього найкращим підходом до нових вигуків та до загальної рїєри.

був у місяці червні 1917. р., в часі світової війни. Він виступив в австрійській Палаті Панів у Відні з промовою проти німецької політики, ставши в обороні реституції відняної Польщі. Була це незвичайно відважна промова в обороні соборницьких змагань польської нації.

По відновленні польської держави архієпископ Теодорович був якийсь час послом до союму з Паламаша, а в 1922 р. став сенатором польського сенату. Але в короткому часі зложив цей мандат і перестав займатись політичними справами, увійшовши в колізію з Пап-

ським Нунцієм, м. і. щодо василіянської церкви при вул. Медовій ч. 16 у Варшаві, яку архієпископ Теодорович обняв був по війні, але Папський Нунцій розпорядив віддати її оо. Василіанам.

Треба признати, що покійний архієпископ ціле своє життя послідовно, відважно і при страстно беріг інтереси польської нації, на кожному кроці обороняючи її змагання по лінії польського політичного максималізму.

К. Л.

Зїзд українських культурних установ у Хусті.

Під таким наголовком подали ми у вчорашньому числі вістку, що появилася у вечірній польській пресі, про те, що в Хусті почався зїзд українських еміграційних наукових установ з Праги, Берліна і Женєви. Не знаємо, з якого джерела згадані часописи ту вістку дістали, але вже на перший погляд видно було в ній плутанину, що не викликала довіри. Була там мова про те, що свого часу був у Празі український університет (вже вчора ми зазначили, що він є досі), була згадка про „Українські Дослідні Інститути“ в Празі й Берліні (переплутано „Український Науковий Інститут“ у Берліні з якоюсь установою

у Празі, в якій нема У. Н. Інституту), але найважливіше: подано, що у зїзді бере участь від уряду міністр Ревай, який саме у тому часі був у Празі, про що пишемо на іншому місці. Очевидна річ, що того самого характеру є й вістка про те, що з Польщі приїхало на той зїзд „двох доцентів“ та один гімназійний учитель — українці. Хто саме?

Маючи свою думку про цю вістку, ми все-ж подали її, як аразок, які різні речі появляються тепер про Карпатську Україну, яка є так близько, та про яку так мало правдивого знають польські журналісти.

Дальші великі демонстрації проти Італії у Франції та в Тунісі.

Авас повідомляє: В Тунісі дійшло до нових інцидентів. Коло 1.000 робітників зі залізничних варстатів у Сіді Фаталлах, зібралося на двірці в Тунісі та пішли під будинок італійського консуляту; стіни консуляту обжидали калямарами з червоним і синім чорнилом. Опісля група маніфестантів зі співом „Марселези“ пішла в напрямі інституту Данте Аліґієрі, але поліція не допустила до інцидентів. Гурт молодих людей, переважно корсиканців намагався перейти походом головними вулицями міста. Поліція розігнала маніфестантів. Опісля зібралося кількесот італійців, співаючи „Джова-

нещю“. Поліція арештувала кількадесятьох з них, м. ін. голову спортивного товариства „Італія“ Убальдо Рея та провідника товариства бувших італійських комбатантів у Тунісі.

Під італійським консулятом у Штрасбурзі відбулася протестаційна маніфестація; між маніфестантами було багато студентів. До інцидентів не дійшло.

Велику маніфестацію уладили студенти у „латинській ділянці“ Парижа. З юрби лунали оклики: „Домагаємось Венеції для Франції, Абіссинії для негуса!“ До інцидентів не дійшло.

— 0 —

„Ревеляції князя Розумовського“.

Під такими й подібними наголовками („Сон про українську потугу“ і т. п.) появилася у польській пресі фантастичні вістки про якийсь інтерв'ю „князя Розумовського“ у лондонській та париській пресі, в якому є мова про різні великі українські пляни, ба навіть про будучий устрій державної України і її владу.

Не під адресу українців, які це добре знають, але під адресу всіх чужинців зазначаємо, що історик новітнього українського

руху та українського здвигу 1917/20 рр. не знають ніякого князя Розумовського. Знаємо, що серед кожної еміграції панує мода признаватися до давніх родів, але не вважаємо, щоб така поведінка, яка має риси несмачної самореклями серед зовсім неспіформованих чужинців, була гідна справді поважного діяча. Тим більш неповажно звучать заяви немов будучого володаря, який на те становище признає хіба сам себе

Резолюції IV. Краєвого Зїзду міської споживчої кооперації.

Вчорашній Краєвий Зїзд міської кооперації закінчився дискусією, у якій взяло участь 14-ох кооператорів. Розглянувши статі МКК і прийнявши та переіменували статі на переіменні й змінили резолюції — українські Зїзду ухвалили такі резолюції:

1) Споживчі кооперативи в містах — це єдині господарські організації адатні обслуговувати й економічно сприяти всім населеним містам без огляду на його суверенітету і господарське устроєння і тому вони повинні знайти найбільш сприятливі та підтримані перевелісмі у всіх кооперативних установах інших типів, у культурно-освітніх і суспільних організаціях і пресі.

2) Задля виконання господарських завдань спож. кооператив можливе тільки під умовою приватного і неупередженого перевелісмі організації праці при засновуванні кожної міської спож. кооперативи, окремих при окремим життєм організаційним і торговельним плану всіх цих кооператив у своїй центральній „Народній Торговлі“, що має право кожнораз в дефіцитних рідечти про методи і напрямки організаційної праці і про господарське помірочення тих кооператив.

3) В організаційних справах Зїзд організації такі завдання:

а) при засновуванні нових МКК треба прийняти висоту уліку не менше як 20, засіду засновних організацій фондів (уліку і засновного фонду) найменше як 1.500;

б) агідно з постановами Загального Збору РСЖК в однім місті можна заснувати тільки одну споживчу кооперативу; якщо дотепер вже є їх кілька з однієї місцевості, треба поробити заходи, щоб довести до їх об'єднання з однією багатоторговельною кооперативу. Зїзд просить РСЖК підтримати цю постанову при видачі акційних та позичкових філій сервіс, де є кілька кооперативів;

в) в міру розвитку МКК мають зважити до розширення своєї торговельної діяльності і творити крамничі зі спеціальним асортиментом товарів (м'яса, телятини, палерної крамничі, бавовни, обуття, одягу, хатини і т. п.) і продукційні відділи;

г) підбір відповідно підготовлених і моральних кооперативних людей до провладу, господарства і розміщення оборотних фондів і внутрішній контроль — це підстава розвитку та господарського й організаційного розвитку міської спож. кооператив, тому Зїзд допущує фінансову централізацію зважити на ці моменти найбільш уважно.

4) Щоб сприяти організації праці в районі кооператив, потреба щоб найбільше число їх членів, Зїзд допущує знайти переважно вибір та обирати пропалітативні комітети агідно з інструкціями і приватними, що їх видає РСЖК.

5) Зїзд домагається прискорити асигнаційні дотримання спеціальних крамничих Політ. Осередків сервіс, де є споживчі кооперативи, тому що ці крамничі дуже протичкаються до спеціальних організацій збирання, але

Подяка.

В. Селугдарові львівського загального шпиталю Ва. Панові д-рові Яковові Наглікові, лікарів у Львові, складало пією дорогою гарту з глибокої думки за успішне лікування і незначний хворобний період в часі моєї хворобної подорожі.

Виникли, в грудні 1938.

Адв. Д-р А. Бегінов.

завдання ту організацію утрудняють або роблять зайвою.

6) Зїзд домагається остаточно урочаювати пращу членства МКК в кооперативній надбудові, бо дотеперішній стан подвійного членства загрожуватиме спож. кооперативу матеріально й заважатиме на розвиток організації праці, через що у міській місцевості господарським і організаційним змінам (Г. обж. РСЖК ч. 7/87 уст. 8).

7) IV. Краєвий Зїзд міської спож. кооператив, маючи далекосяжне значіння праці НТ над тим, як координувати всю загальну справу своєї підбудови — асигнацій всі міські спож. кооперативи покрити всім своєму запотребуванню в Центральній у Львові і в інших на провінції.

8) Розуміючи зростаюче значіння самонавчальності, до чого змагаються навіть найбільші народи, ухвалив IV. Краєвий Зїзд апелювати до всіх МКК прискорити продаж таких артикулів чужині фабрик, які виробляють різний промисел.

9) Щоб посилити торгівлю та щоб мати якусь можливість найбільш потреб своїх членів — IV. Краєвий Зїзд закликає всі МКК поширювати поступове торговельний асортимент, в першу чергу вводити такі артикули, які дотримує Центральна.

10) Разом з цим Зїзд стверджує, що рішення II. Краєвого Зїзду міської спож. кооператив з 1937 р. далі виконувати, зібрані закликають провід всіх кооператив їх виконувати.

11) Зїзд звертається до Народної Торговлі з проханням, посилити пресвітіння в рефератах на міських зборах.

Мистецькі карпато-українські авдії.

Карпатоукраїнська Пресова Служба повідомила, що від вітвірка 13. ч. м. всі три великі радіосистеми: Братислава, Будапешт і Істрія і Пряшів почнуть вислати українські мистецькі й господарські авдії для Карпатської України. У вітвірок 13. ч. м. надішлють радіомонтаж п. н. „Будуємо наше Карпаття“, аладжений на підставі матеріалів, що їх прислали окремим Нац. Рад. мистецьким уряди, старости, вчителі та культурно-освітні товариства.

Український журнал у чеській мові.

У Празі почав виходити український журнал у чеській мові п. н. „Українське Активі“, що його видає редакція часопису „Український Самостійник“. Перший зшиток обіймає статі про політичне значіння української справи, й формаций про етнографію українців, але про значіння самостійного українського акту для успішного розвитку Чехословаччини, сучасний нарис Карпатської України, а також хронікарських заміток з життя українців тощо.

Видавці ухвалили з того задоволення, що про важливу українську проблему, яка ще далі стає все більш актуальною, брали в розважних вістках, які й хотять дати свої читачі. Вражає, що всі статті подано без підпису й автора, що є деякою аномалією для журналу такого характеру і дедня, чи праблеми справляються прихильників.

(„Український Тижень“)

Припинили зал. зничу комунізації між ворохтою та ясином.

ПАТ повідомляє: Окружна державна адміністрація у Львові повідомляє, що зв'язку з напруженою ситуацією, скріяною з 10. грудня ч. р. аж до відкриття загальної лінійний рух між станицями Ворохта—Ясинська на шляху Станіслава—Ясинська.

У зв'язку з тим уряд Карпатської України повідомив румунський уряд, щоб він сприяв на шляху Станіслава—Ясинська.

Алькоголь і тютюн спливають у Львівський Дунай.

К І Н А.

АПОЛЬО: "Флоріан" Родзевичів.
АТІНТИК: "Зол Шинч".
БАЛТИК: "Джованні" з Бетті Дейвіс.
ВАНДА: "Пан Твардовський", "Ного експеримент субот".
ГРАЖИНА: "Гоголь" на сцен. Ол. Мит-
шек.

ВІРОПА: "Чотири дочки".
ЕМІР: "Студент з Оксфорду".
КАСНО: "Бабуся мелодія".
КОШЕРНИК: "Підземний".
МАРУСЬКА: "Перші корони" (Са-
ша Гітлі).
МЕТРО: "Коли двіте буває".
МІРАЖ: "Газета на Марс".
МУЗА: "Ліси в долині бою", "Кажд-
на вихання".

ПАКО: "Дуля, почмайстрова дочка",
на сцен. Пушкіна.

ПАЛІС: "Примари".
РАВ: "Павел і Гавел".
РІАЛЬТО: "Крила над Гоголем".
РОКСІ: "Президи брехня Ніни Пе-
трівни".

СВІТ: "Чар богемі", "Чоловік, що жи-
вє 2 рази".

СВЯТОВІД: "Один поверх вище" та
додатки.

СТИЛІВЕ: "Восьма жінка Синьоборо-
дого" і ревія.

ТОН: "Циганська княжна з Анна Бе-
адо і "Тиль Шангаю".

УТІХА: "Пепе де Мокко" та ревія.

ХИМЕРА: "Прогомоніла мелодія".

ФОТОПЛАСТИКОН:

(на Марієвці)
Філіппіні, острів Маніла.

ФОТОПЛАСТИКОН "СВЯТОВІД":

(вул. Коперника ч. 11 дім ф-н Калм і Сил)
Конго: Град Боссом, Лібрівіль.

ЛВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 10. грудня 1938.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з
плат, 8.00 Авдіція для шкіл, 8.10 Розр.
музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00
Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.25 Легкі
інтермедіа, пл., 11.57 Сигнал чаю, 12.03
Популярна аудіція, 14.00 Музика са-
льоновой орх., 14.35 Сімдесятіліття лвів-
ської "Гвади", 14.45 Господарські віст-
ки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на за-
втра, 15.00 Театр Ужнів для дітей, 15.30
Музика сальоновой оркестри, 16.00 По-
пулярний денник, Господарські вістки,
16.20 Літературна хроніка, 16.35 Ор-
кестра, хор, сопран, фортепіано, скрипка,
17.35 Тайна годинника, 17.45 "Комедія
Гармоніст" імітують оркестру, пл., 18.00
Віжучі вістки з міста та провінції, 18.05
Спортивна гутірка, 18.15 Гутірка зі слуша-
чами, 18.30 Шахтир, словно-муз. ауд.,
Діми на онді, гутірка для молоді, 19.15
Ірвінг Берлін і його пісеньки, репортаж із
пл., 20.00 Марші, вальси, польки у вик.
оркестри мандоліністів, 20.35 Вечірній
денник, метеоролог. вістки, спорт, про-
грама на завтра, 21.00 Розважковий ко-
нцерт: симф. орх., діалогі, конферен-
сієрка, сопран, тенор, арфа: у перерві в
год. 22.55 Інформ. ауд., 23.00 Ост. вістки,
23.05—23.55 Солісти з оркестром, пл.
(Варшава П.).

Неділя, 11. грудня 1938.

7.20 Орх. музика, 8.00 Ранішній ден-
ник, 9.15 Для села: Хл. Газета, огляд
ринків різних продуктів, музика, 8.45
"Чим є поспів для хлібороба" гутірка
Івж. Михайло Задвірний, популяр. музика
з пл., 9.15 Регіональна трапедія в
Колі: репортаж, богослуження, словно-
муз. репортаж, 11.00 Музика з пл., 11.45
Аудіція для села у радіопрограмах, 11.57
Сигнал чаю, 12.03 Симф. поравок, 12.05
Камінь Струминова, гутірка, 13.15 Му-
зика у вик. орх.; сопр., баритон, гармо-
нія, форт., 14.40 Трохи пісні, трохи сло-
ва, 15.00 Кооператив організує реміс-
ників, гутірка з участю хору, 15.25 Золота
книга громад, 16.30 Форт. респіталь у вик.
Алекса. де Греф, 17.00 Парний день, 17.20
Діти орх., спів, рецитатії; у перерві в
год. 18.25 Хвилина бора студій, 19.30
Програма на завтра, 19.35 Легка музика,
спів, форт., 20.10 Спортивні вістки, 20.15
Звуки тишевик, політичний огляд, веч.
денник, спорт, програма на завтра, 21.00
Танк музика, рефрени, 21.45 "Як снує
бабі до неба послухав" фарса Галса Сах-
са, 22.15 Танк музика, 23.00 Ост. вістки,
23.05 Закінчення аудіції.

Понеділок, 12. грудня 1938.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з
пл., 8.00 Авдіція для шкіл, 8.10 Танкова
музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00
Для шкіл: "Як одна пшеничка зіпсувала
дітям прогулянку" гутірка для молодших
дітей, 11.15 Штравосні вальси з пл.,
11.57 Сигнал, 12.03 Популяра аудіція,
12.00 Авдіція для кучиці і рецитатії:
Коли дрібний купець вигідний для гур-
товників, За кількості днів обраховує-

Користайте

з набувало дешевої продажі
з привозу реконструкції дому і збокало.

Перфумерія С. ФЕДЕР

ТЕПЕР ЛВІЗ
СИКСТУСЬКА 2.
10 кроків від правого рогу Legionia.

мо інвентар, 13.30 "Ораторія" ауд. для лі-
цея, 14.00 Концерт бажань, 14.45 Госпо-
дарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програ-
ма на завтра, 15.00 Театр Ужнів для мо-
лоді: "С. О. С.", 15.30 Орх., 16.00 Попу-
лярний денник, 16.05 Господарські віст-
ки, 16.20 Наук. хроніка: Біологія, 16.35
Найгарніші квартири відеснянх класи-
ків, 17.30 Від Нордана до Лібанау, 17.45
Музика з пл., 17.50 Двадцять літ електр.
промислу, 18.00 Віжучі вістки з міста та
провінції, 18.05 Львівські наукові зарека-
ти: У робітні мови, 18.20 Актуальність,
18.30 Стипендія ауд., 19.00 Музична
вечірка, розр. концерт, орх., спів, ескор-
деон, форт., 20.35 Веч. денник, метеоро-
лог. вістки, спорт, програма на завтра,
21.00 Гутірка про торгівлю, 21.10 Кон-
церт орх., хору, 21.40 Літературні яви-
ня, 22.00 Спортивні вістки, 22.05 Давні во-
зодари лвівської спени, 22.20 Львівські
муз. портрети: "Г. Ярецький": промова,
пісні у вик. Р. Копачинської, смичк. квар-
тет, вок. ансамбль, 22.55 Огляд преси,
23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення ауді-
ції.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 10. грудня 1938.

БЕРЛІН 19.45 Вечірній гомін, ВІЛГО-
РОД 20.00, 21.00 Нар. пісні, БЕРМІН-
СТЕР 21.15 Весела вечірка, БРЮСЕЛІ
ФЛЯМ. 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 "Вікторія і
П. гузар" оп. Аборагама, БОРДО 21.30,
22.00, 23.00, 24.00 "Севільський циркульник"
оп. Россіні, ВІДЕНЬ 9.30 Для дітей, 15.30
Пісні, 18.00 Музика для молоді та народу,
19.00 Камер. концерт, 21.00 Цірові мел-
одії, 22.30 Розр. концерт, ДАЙТШ-
ЛІАНДЗЕНДЕР 20.10, 21.00 Весела муз.
перпетуум мобіле, КОПЕНГАГЕН 20.10
Форт. 20.30 Галафійська мелодія, 22.20 Лег-
ка музика, ЛІЯТІ 18.40 Пісні, ЛЬОНДОН
РЕДЖ. 18.00 Для дітей, 19.00 Концерт із
Америки, 20.35, 21.00 Орх. концерт, 22.00
Танкова музика, ЛЮКСЕМБУРГ 22.15,
(після комунікату) 23.00 Симф. концерт,
МІЛАН 19.20, 20.30 Розр. концерт, 21.00,
22.00 23.00 24.00 "Джованні" оп. Пончеллі,
ПАРІ ПТТ 18.00 19.00 Симф. концерт,
20.30 Пісні та пісеньки, 20.45, 21.00 Кон-
церт форт. дуету, 21.30 Симф. музика,
РАДІО ПАРІ 18.15 Флет, форт., 19.15 Га-
зетка для малих слухачів, 22.00 (після ко-
мунікату) Легка музика, 21.15 Пісні, 21.30,
22.00 Театр Ужнів, РЕНН 18.00 Класична
музика, РІМ 19.20 Розр. концерт, 21.00,
22.00 "Чотиріох дівчат" оп. Беначько-
го, САРВРІКЕН 20.10, 21.00 "Пташник із
Тироло" оп. Пеллера, СТОКГОЛЬМ 21.20
Романтична музика, 22.15 Танк музика.

Неділя, 11. грудня 1938.

БЕРЛІН 12.00 Війська орх., 18.00 Музика
з омертв., 19.20 Італ. музика, спів,
20.10 21.00 Порн року, орх. концерт, ВІЛ-
ГОРОД 18.15 Театр Ужнів, 20.00 Нар. му-
зика, 21.00 22.15 Орх., БУДАПЕШТ 12.30
Оп. орх., 15.45 Війська орх., 17.00 Циг.
музика, 19.30 20.00 21.00 "Янош Ві-
тез" оп. Катога, БЕРМІНСТЕР 18.25
Пісні та колісанки, 19.10 Турецька му-
зика, 20.05 Музика лицарської доби,
БРЮСЕЛІ ФЛЯМ. 20.00 Камер. музика,
ВІДЕНЬ 9.30 Музика у вик. солісти, 12.00
Війська орх., 13.00 Популярна музика,
14.00 Пісні кохання, 15.20 Пісні та музи-
ка підчас постоу, 18.00 Чи знаєш Віде-
на, ауд., 19.00 Смичк. квартет, 20.10 21.00
Поважно та радісно, муз. портрети, ДАЙТШ-
ЛІАНДЗЕНДЕР 15.10 Форт. респіталь,
грецької піснотки А. Косталес, 18.00
"Вальдфріш" комедія Тоски, 18.30 19.30
20.00 21.00 Концерт, 22.30 Партіта п-моль
Баха, ДРОЙТВІН 18.20 Капелет Г-моль
Моцарта, КЕНІГСБЕРГ 16.00 Легка музика,
19.00 Вес. нар. вечір, 20.10 21.00 Нім.
музика, ЛІЛЬ 21.00 22.00 23.00 "Івас флет-
тис" ком. оп. Гейне, МІЛАН 17.00 18.00
Розр. музика, ПАРІ ПТТ 18.00 Симф. ко-
нцерт, 20.30 Пісні, РАДІО ПАРІ 18.05 Со-
льо на арфі, 18.15 Бретонські нар. пісні,
21.15 Пісні, 21.30 22.00 23.00 "Гарна дівча-
на з Перт" оп. Бізета, РІСА 19.15 "Під
небом піснотки" орх. сол., 20.40 Книжка
мелодій Верді, РІМ 17.00 18.00 Симф.
концерт, 21.00 22.00 23.00 Вечір опер:
"Арлезіанка" Бізета, "Тригранчастий капе-
лек" Де Фала, СТОКГОЛЬМ 22.30 Форт.
ФРАНКУРТ 20.10 21.00 "Діти поля"
ком. оп. Дюпінья.

Понеділок, 12. грудня 1938.

БЕРЛІН 10.00 Діточі пісні, 17.00 Смичк.
квартет д-дур Чайковського, 18.00 19.00
Розр. концерт, ВІЛГОРОД 20.00 21.00 (пі-

сля комунікату) 22.00 Опера, БОРДО
21.45 22.00 23.00 Симф. концерт, БРЮСЕ-
ЛІ ФЛЯМ. 18.15 Спіл, 19.30 20.00 Салон.
музика, 21.45 22.00 23.00 Симф. концерт,
БУДАПЕШТ 12.10 Орх., 13.30 20.40 21.00
Циг. музика, 18.25 Форт., 22.40 Концерт,
ВІДЕНЬ 14.10 Розр. музика, 15.40 Для де-
тей, 16.00 17.10 Розр. концерт, 18.15 Піс-
ні, 19.15 Нар. ауд.: Ресітатії, музика, пі-
сні, 20.10 21.00 Розр. концерт, орх., сол.,
22.30 Югосл. серпик. музика, ДАЙТШ-
ЛІАНДЗЕНДЕР 18.30 Форт., 20.10 21.00
22.00 Симф. концерт, дир. Фуртвенглер,
КЕЛЬН 15.00 15.40 Для дітей, 20.10 Книж-
ки нар. мелодій, 22.00 Легка і танк. му-
зика, ЛІЯТІ 17.20 Спіл, 18.45 Болгарські
пісні, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 18.00 Для дітей,
19.00 Розр. музика, 20.50 Легка орк. му-
зика, ЛІЛЬ 21.30 22.00 23.00 Симф. ко-
нцерт, МІЛАН 17.15 Танк. музика, 20.30
Легка і танк. музика, 21.00 Скрипка, 22.10
Легка і танк. музика, МІНХЕН 21.10 Камер.
концерт, РАДІО ПАРІ 19.15 Форт., 21.15 Пі-
сні, 21.30 (після комунікату), 22.00 23.00
24.00 Опера, РІСА 18.05 Лотиські пісні,
РІМ 17.15 Сольо на арфі, 21.00 Розр. му-
зика, 22.00 Орх. концерт, ШТУТГАРТ
16.00 Популяра музика, САРВРІКЕН
19.00 Пісні, СТОКГОЛЬМ 20.40 21.00 Ко-
нцерт, орх., спів, ФЛЮРЕНЦІЯ 19.00
Розр. музика, 21.00 22.00 Симф. концерт.

Радіокуттик.

НІЧ ПІД СВ. АНДРІЯ.

У пребагатому фольклорі українсько-
го народу має Андрієвський Вечір своє
окреме місце. Це свято молоді, зокрема
дічат, а всі звичаї та обряди зв'язані з
вироканням та буденними справами
життя. Коло цього обертаються так усі
вирокби та всі пісні цього вечора, які не
тільки живуть від прадавніх часів у ко-
жному українському селі, але й у своїй,
правда зміненій, основній формі прина-
лися також у місті. Це вечір, підчас яко-
го молоде село переживає свої веселі
хвилини і розчарування, а подробицями
всіх вирокби, що відбуваються в намі-
ченій епосі хаті змалює радіослухачам
аудіція "Ніч під Св. Андрія".

Автор аудіції В. Ковальчук користу-
вався при зложенні її багатим етногра-
фічним матеріалом про андрієвський ве-
чір.

Львівське радіо передає цю аудіцію
дня 13-го XII в год. 14.30.

ЦІНИ "МАСЛОСОЮЗУ."

Львів, дня 9. грудня 1938

1 кг. масла десерт. блок. без оп. 3-25 зол.
1 кг. масла бочков. блоку з опак. 3-30 зол.
молоко 19-20 сот.
1 кг. яєць 1-65 зол.
Тенденція на масло та молоко
слаба, на яйця сильна!

ОПОВІСТКА.

Колішні Студенти Кракова! Цією до-
рогою звертаємось до тих колишніх сту-
дентів Кракова, які в часі своїх студій,
користали із матеріальної допомоги У-
країнської Студентської Громади. Нова
реші Студентства, які кожного року на-
пливають до університетських осередків,
звертаються за такими допомогами пе-
релусім до своїх професійних організа-
цій. Низький відсоток субвенцій прина-
вляти владі для нашого Студентства є
відомий, як теж аналіз є матеріальний
стан серед його нашої молоді студій.
Враж фонді на допомогу спадає на тих
людей, які у своєму часі з того джерела
чорпали, але тепер не поступаються до
примітивного обману на замилки Сту-
дентської Громади відповісти. Зверта-
ються сьогодні до своїх колишніх членів,
— кладемо їм на увагу важність їх зобови-
зань — і просимо не давати нагоди за-
хитати довіри в їх моральну вагітність.
За Управу У. С. Г.: Вернік Володимир,
Гарасовський Андрій.

Позір 36братица! Звичайні Загальні
Збори Т-ва "Український Дім" в 36брат-
жі відбулись в суботу 31. грудня 1938
р. у власній залі Т-ва зі значальним по-
рядком нарад. Відні.

Замість цвітіння на домовину дорогого
брата Василя Вокалі, власника по-
палки в Бориславі, складають в Ала-
ністрації "Діло" на Рідну Школу 25 зол.
і на Укр. Інвалідів 25 зол. сестри і брати.

МАТРИМОНІАЛЬНЕ

ПАННА молода, пристойна, латвійка, ви-
щі, вік 50.000, шукає музичну, ділову
характеру. Зипа показана. Листів в
Адміністрації "Діло" під "Троїст".

МЕШКАННЯ

СТАРШИЙ студент шукає тихого ме-
шкання (або за леші), Ласкаві аспірації
на просямо слати до "Діла" під "Тро-
їст".

КОРЕСПОНДЕНЦІЯ

КОЖНИЙ, хто до мене приходить, не
знаючи, що його чекає, відходить з
мій майбутнього. Ворожу варт, вир-
повідю майбутнє. Вдова по українцях.
Варшава, вул. Сілова 12, м. 28.

КУПО — ПРОДАЖ

ЗАЛІЗНІ ПЕЧІ шамотові, траверсові,
красні, закордонні Ресітлер, Legionia 41,
2351 74

УВАГА! РЕШТКИ матеріалів за укр-
аїн, костюми, сукні дуже дешево. Склад
решток Генрік Вонні, Legionia 41, 1-й
верх.

ГОДИННИКИ, БІЖУТЕРІЮ, СРІБНІ
поручає дешево Л. Розажевський, Львів
Академічна 2

КАМЕНІЦЯ двоповерхова, комфорт, ро-
чний дохід 10.820, ціна 78.000, площа
60.000. Каменіця поверхова асф., 2000
2.000, ціна 20.000, продає "Діло"
Рицарська 37.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ГОСПОДИНЮ (ітел. до ведення знаме-
госп. в бурі шукаємо. Зголошення Дю-
ніканська 11 Говиківна від год. 1-4

Р І Ж Н І

СИТКА до пудерничок, розквітлі, на
правильно препіаційно Центральні Дю-
рія, Львів, Legionia 43, напроти Ваг-
го Театру.

"УБРАНЬОЗМЯН" заміне старт ко-
жеску гардеробу на багатьох матері-
алах на убрання. Телефон 270-25.

ПЕРЕРІБКА НОВДРИ 250 Дуб. Билі
Андрієвського (Рутівського 12).

ОГОЛОШЕННЯ

Приписові поштові друку
і книжки до вжитку че-
сописів

Личні кожні видавництва посилання
є можна купити в Адміністрації "Ді-
Львів, Ривок 10. Для просямо показу-
мо на підлягати

Шиник друка:
Zawłodzenie wysłkowie 1 kg 100
Gazetowa książka nadawcza
оправлена (120 карт) 200 зол.
оправлена (200 карт) 200 зол.
Książka rozsyłkowa
на 480 пост. уклад. 200 зол.
на 900 пост. уклад. 200 зол.

Виключна
ПРОДАЖ ЦЕРАТ
і ЦЕРАТОВИХ ВИРОБІВ

Кількості фабрики церат в Львові
ФАРБОКРАМ
ЛВІВ - СОБЕСКОГО 7
Кіровоградська 100